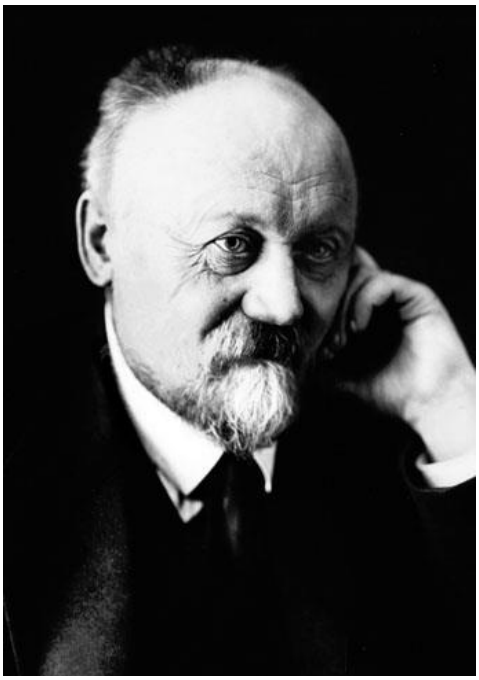
DOI http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.23573782

РЕЗОЛЮЦІЯ

IX Пленум Українського наукового товариства патофізіологів з міжнародною участю «Патологічна фізіологія – охороні здоров'я України», присвячений 160-річчю академіка Данила Кириловича Заболотного, відбувся в Одесі 17-18 вересня 2026 року на Одеського національного медичного університету. Ініціаторами та організаторами Конгресу є Наукове товариство патофізіологів України, Одеський національний медичний університет та Державне Підприємство «Український НДІ медицини транспорту МОЗ України».

IX Пленум Українського наукового товариства патофізіологів з міжнародною участю був присвячений пам'яті видатного організатора української науки, першого ректора відокремленого від класичного університету міста Одеси - Одеського медичного інституту, засновника першої кафедри епідеміології, академіка Данила Кириловича Заболотного. Учасники Конгресу у власних доповідях та тезах згадували видатного епідеміолога та патофізіолога.

Враховуючи тривалу повномасштабну військову агресію ворога проти країни та посилені бомбові атаки на місто Одесу, за домовленістю з керівництвом Одеського національного медичного університету та головами обласних осередків Українського наукового товариства патофізіологів, Пленум було проведено в дистанційному режимі із застосуванням технологій відеоконференцзв'язку.

Наукова програма Пленуму включала наступні питання:

1. Наукова та суспільна спадщина академіка Д.К. Заболотного. Історичні нариси, спогади. Патофізіологія епідемічного процесу.
2. Теоретичні засади та актуальні питання викладання патофізіології.
3. Інтегративні механізми патологічних процесів.
4. Досягнення експериментальної та клінічної патофізіології:
5. Патофізіологія травматичного та вогнепального ураження організму і розробка сучасних технологій реабілітації.

Організаційний комітет провів Пленарне засідання 17 вересня, яке відкрив Президент Наукового товариства патофізіологів України, Заслужений діяч науки і техніки України, професор Р.С. Вастьянов. Професор Р. Вастьянов акцентував увагу присутніх на видатних заслугах академіка Д. К. Заболотного, які довели єдність патологічної фізіології з точки зору нерозривності етіології, патогенезу та профілактики в медицині. Окремі слова вдячності головуючий спрямував колегам із Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, які успішно провели попередній Пленум Товариства.

Надалі зі словами привітання виступив члена-кореспондент Національної академії медичних наук України (станом на 22 вересня 2026 року – академік НАМН України), доктор медичних наук за шифром патологічна фізіологія, Станіслав Шнайдер. Професор С. А.

Висновок. Одержані дані щодо змін антикоагулянтної активності судинної стінки як за умов ішемічного інсульту, так і при коморбідності із тривожно-депресивними розладами вказують на погіршення атромбогенного потенціалу судинної стінки.

Ключові слова: ішемічний інсульт, тривожно-депресивні розлади, плазмовий гемостаз, коморбідність.

Keywords: ischemic stroke, anxiety-depressive disorders, plasmic hemostasis, comorbidity.

УДК 616.6-002.2-022.7-06-018.23-091-092.9

Л. П. Сухарєва, М. С. Мирошниченко, Н. В. Капустник

ВПЛИВ МАТЕРИНСЬКОГО ХРОНІЧНОГО ЗАПАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ НА РІВЕНЬ ОКСИПРОЛІНУ У СИРОВАТЦІ КРОВІ ПОТОМСТВА

THE INFLUENCE OF MATERNAL CHRONIC INFLAMMATORY PROCESS OF THE GENITOURINARY SYSTEM ON THE LEVEL OF OXYPROLINE IN THE OFFSPRING BLOOD SERUM

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна
КНП ХОР «Обласний клінічний перинатальний центр», м. Харків, Україна

Хронічний запальний процес сечостатевої системи у жінок часто ускладнює перебіг вагітностей та пологів, негативно впливає на морфофункціональний стан різних органів та систем нащадків. Проведене нами морфологічне дослідження виявило легеневий фіброз у потомства, що морфологічно маніфестувало збільшеним вмістом колагенових волокон у сполучній тканині на тлі дефіциту еластичних волокон. Одним із ключових маркерів метаболізму колагену є оксипролін, рівень вмісту якого в сироватці крові у потомства, що внутрішньоутробно розвивалося за умов впливу материнського хронічного запального процесу сечостатевої системи, залишається не вивченим.

Метою роботи є визначення вмісту оксипроліну у сироватці крові щурят від матерів, вагітність яких перебігала на тлі хронічного запального процесу сечостатевої системи, спричиненого *Proteus mirabilis.*

Матеріали та методи. Проведено експеримент на щурах популяції WAG, під час якого було сформовано дві групи. До групи 1 увійшли щурята (n=736), що були народжені від матерів з фізіологічним перебігом вагітності. До групи 2 були віднесені щурята (n=493), що розвивалися за умов внутрішньоутробного впливу материнського хронічного запального процесу сечостатевої системи, спричиненого *Proteus mirabilis*. У кожній групі частина щурят виводилася з експерименту у віці одного тижня, одного місяця та двох місяців, у сироватці крові яких визначали вміст оксипроліну. Одержані показники в групах піддавалися статистичній обробці.

Результати дослідження. У групі 1 рівень оксипроліну в сироватці крові щурят зменшувався ($p<0,05$) з віком. Так, досліджуваний показник у 1-тижневих щурят становив 50,31±0,19 мкмоль/л, у 1-місячних щурят – 43,12±0,16 мкмоль/л, у 2-місячних щурят – 30,97±0,12 мкмоль/л. У групі 2 рівень оксипроліну в сироватці крові збільшувався ($p<0,05$) з віком (1-тижневі щурята – 79,43±0,38 мкмоль/л, 1-місячні щурята – 100,71±0,45 мкмоль/л, 2-місячні щурята – 119,06±0,55 мкмоль/л) та характеризувався більшим ($p<0,05$) значенням порівняно з відповідним показником групи 1.

Висновки. Материнський хронічний запальний процес сечостатевої системи, спричинений *Proteus mirabilis*, призводить до збільшення вмісту оксипроліну у сироватці крові потомства. Останні зміни, з нашої точки зору, обумовлені інтенсивним розпадом та надмірною продукцією колагену клітинами фібробластичного ряду, що маніфестувало при раніше проведеному морфологічному дослідженні розвитком легеневого фіброзу.

Ключові слова: оксипролін, щурята, кров, материнський хронічний запальний процес сечостатевої системи

Key words: oxyproline, rats, blood, genitourinary system maternal chronic inflammation.

УДК 616.366-089.87-072

С. В. Тертишний[1,2], М. Р. Вастьянов[3]

АНЕСТЕЗІОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРИВАЛИХ МІКРОХІРУРГІЧНИХ ВТРУЧАНЬ У ЩУРІВ: ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ, ПРАКТИЧНА ЦІННІСТЬ

ANAESTHESIOLOGICAL SUPPORT FOR LONG-TERM MICROSURGICAL INTERVENTIONS IN RAT: CHALLENGES, SOLUTIONS, PRACTICAL VALUE

[1]Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, м. Київ, Україна;
[2]Військово-медичний клінічний центр Південного регіону Командування Медичних сил Збройних Сил України м. Одеса, Україна;
[3]Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

Актуальність. В експериментальних дослідженнях на щурах анестезіологічне забезпечення часто ґрунтується на внутрішньом'язовому або внутрішньоочеревинному введенні анестетиків, а тривалість втручання зазвичай не перевищує однієї години. Такий підхід має обмеження при проведенні тривалих мікрохірургічних втручань, які потребують стабільної глибини анестезії, контролю больової відповіді, температури тіла та життєво важливих функцій.

Мета. Визначити практичні підходи до анестезіологічного забезпечення тривалих мікрохірургічних втручань у щурів із використанням контрольованої внутрішньовенної анестезії, мультимодальної аналгезії та комплексної профілактики гіпотермії.

Матеріали та методи. Дослідження проведено на щурі лінії Вістар масою 230 г. Застосовували периферичну венозну катетеризацію, внутрішньовенне введення метамізолу натрію та декскетопрофену, а також підтримувальну інфузію кетаміну та пропофолу. Для початкової седації використовували внутрішньом'язове введення кетаміну.

Оксигенацію забезпечували постійною інсуфляцією зволоженого кисню зі швидкістю 1 л/хв.

Для профілактики гіпотермії застосовували попереднє зігрівання тварини, електричний нагрівальний килимок та термоковдру. Температуру поверхні тіла контролювали портативним тепловізором.

Результати. Протягом 165 хв проводили мікрохірургічне формування судинного анастомозу. Під час оперативного втручання не спостерігали тахікардії або інших виражених гемодинамічних реакцій у відповідь на больову стимуляцію. Вираженість больової реакції за шкалою Rat Grimace Scale дорівнювала 0 балів. Ефективне спонтанне дихання зберігалося протягом усього втручання.

Висновки. Отримані результати підкреслюють, що анестезіологічне забезпечення експериментальної тварини є не лише засобом забезпечення нерухомості під час оперативного втручання, а важливою складовою стандартизації експерименту.

Адекватне знеболення дозволяє нівелювати фізіологічну реакцію організму у відповідь на альтерацію при хірургічній травмі. При цьому запроваджений контроль температури тіла тварини запобігає розвитку гіпотермії та пов'язаним із нею змінам функціональної активності органів та систем, порушенням метаболізму, а також змінам фармакокінетики лікарських засобів.

Отже, застосування контрольованої внутрішньовенної анестезії у поєднанні з мультимодальною аналгезією та комплексною профілактикою гіпотермії дозволило забезпечити стабільні умови для проведення тривалого мікрохірургічного втручання у щура.

За експериментальних умов було досягнуто базових правил сучасної анестезіології – адекватна аналгезія та контроль нормальної температури тіла, – які суттєвим чином детермінують фізіологічну стабільність тварини та безпосередню відтворюваність експерименту Отриманий досвід демонструє практичну доцільність розширення

Мокієнко А. В.
ДИНАМІЧНІ МОДЕЛІ КІНЕТИКИ ХІМІЧНОЇ ІНАКТИВАЦІЇ МІКРООРГАНІЗМІВ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)…….101

Крилов А. М., Красюк О. Ю.
ДІАГНОСТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ РЕНОСЦИНТИГРАФІЇ ПРИ ОБСТРУКЦІЇ ВЕРХНІХ СЕЧОВИХ ШЛЯХІВ, ЗУМОВЛЕНІЙ СЕЧОКАМ'ЯНОЮ ХВОРОБОЮ …111

Mokiienko A. V.
DYNAMIC MODELS OF THE KINETICS OF CHEMICAL INACTIVATION OF MICROORGANISMS (LITERATURE REVIEW)……..……101

Krylov A. M., Krasiuk O. Yu.
THE ROLE OF RENOSCINTIGRAPHY IN UPPER URINARY TRACT OBSTRUCTION CAUSED BY UROLITHIASIS
……111

ЛЕКЦІЇ

Мацегора Н. А., Федоренко Т. В.
ЛЕГЕНЕВА АРТЕРІАЛЬНА ГІПЕРТЕНЗІЯ ……... 121

LECTURES

Matsegora N. A., Fedorenko T. V.
PULMONARY ARTERIAL HYPERTENSION ……..….. 121

ІСТОРІЯ МЕДИЦИНИ

Стоянов О. М.
ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ ОДЕСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ НЕВРОЛОГІЇ
…….136

HISTORY OF MEDICINE

Stoyanov O. M.
HISTORY OF ODESSA AND UKRAINIAN NEUROLOGY FORMATION ……..136

МАТЕРІАЛИ IX ПЛЕНУМУ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ПАТОФІЗІОЛОГІВ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ «ПАТОЛОГІЧНА ФІЗІОЛОГІЯ – ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ», ПРИСВЯЧЕНОГО 160-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ АКАДЕМІКА Д. К. ЗАБОЛОТНОГО

……..…146

MATERIALS OF THE IX PLENUM OF THE UKRAINIAN SCIENTIFIC SOCIETY OF PATHOPHYSIOLOGISTS WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION "PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY FOR THE HEALTHCARE OF UKRAINE", DEDICATED TO THE 160TH ANNIVERSARY OF THE BIRTH OF ACADEMICIAN D. K. ZABOLOTNY

……..…146

ІНФОРМАЦІЯ

.
……..…..……216

INFORMATION

……..……....…..…….216